

SAARLANE ON MAJANDUSLIKULT MÕTLEV

KOV2025 Reformierakonna majandusprogramm

Saaremaa majandus areneb tänu valla ja riigi minimaalsele sekkumisele, teadmistepõhisusele ning ettevõtlust toetavale taristule. Ettevõtja tunneb, et ta on saarele oodatud.

1. Sekkumis- ja bürokraatiavaba ettevõtlus
2. Teadmistepõhine majandus
3. Ettevõtlus igas saare nurgas
4. Elamist ja töötamist toetavad transpordiühendused

Sekkumis- ja bürokraatiavaba ettevõtlus

- **Loome soodsa ettevõtluskeskkonna ja kujundame vaba konkurentsi tagava õiguskeskkonna.**

Loome motiveerivad tingimused ettevõtlusega tegelemiseks läbi asjaajamise lihtsustamise ja menetlustähtaegade lühendamise, mis puudutab kohaliku omavalitsuse pädevuses olevaid loamenetlusi nagu detailplaneeringud, ehitusload, keskkonnamõjude hindamised, maa sihtotstarbe muutmised.

Teadmistepõhine majandus

- **Kujundame vallast innovatiivse suunanäitaja, mille tulemusena tuuakse Saaremaale nii tööstuse suurinvesteering kui ka ülikoolide teadmuslinnak.**

Seisame koos ettevõtjatega selle eest, et Saaremaal pakutavad riiklikud õppeprogrammid vastaksid nii olemasolevatele kui tulevastele vajadustele. Peame vajalikuks erinevate ülikoolide (sealhulgas piiritaguste) kohalolu, õpetatavate erialade roteerimist, välistudengite kaasamist ja õppimisviiside paindlikkust. Koostöös Saaremaa Ettevõtjate Liiduga defineerime tuleviku tööjõuvajadused ja sellest lähtuvalt ootused ametikoolile ja ülikoolidele. Aitame kaasa ettevõtlusvaldkondi toetavate teadus- ja arendustegevuse (T&A) tugistruktuuride nagu katsebaaside, laborite, testalade (nt avamere innovatsiooniala) tekkimisele. Koostöös riigiga koostame kestliku sinimajanduse arendamise tegevusplaani. Jätakuvalt arendame kohaliku ettevõtluse tugistruktuure (Saare Arenduskeskus, Saarte Energiaagentuur jt) ning teeme koostööd kohalike, riiklike ja rahvusvaheliste ettevõtlusorganisatsioonidega (näiteks mere- ja kaitsetööstuse valdkondades).

Ettevõtlus igas saare nurgas

- **Maaettevõtluse arenemiseks igas Saaremaa piirkonnas toetame kogukondlikku initsiatiivi, koha peal kättesaadavaid ettevõtluse tugiteenuseid, kohalike eelduste ja omapära paremat ärakasutamist ning ühtlaselt kvaliteetset taristut (teed ja sadamad, digisaar, energiavarustus jne).**

Toetame koostöös riigiga Saaremaal töökohtade loomist ja hoidmist ning maaettevõtlust, sh läbi Saare Arenduskeskuse pakutava nõustamise, koolituste ja teiste tugiteenuste. Soodustame

kaugtöökohtadena teenuskeskuste ning küla- ja rahvamajade kasutamist. Lisame valla üldplaneeringusse ettevõtlusalad ja taastuenergiatootmiseks sobilikud alad. Aitame tagada ettevõtjate ligipääsu puhtale energiale. Aitame viia iga saarlaseni nüüdisaegse kiire andmeside ehk gigabiti ühiskonna. Seame eesmärgiks kohaliku kasu maksimeerimise oluliste investeeringu- ja arendusprojektide korral. Turundame Saaremaad kui ettevõtluseks, õppimiseks, elamiseks ja puhkamiseks sobilikku sihtkohta. Peame oluliseks pere-, maa-, loodus-, palverännu-, militaar-, konverentsiturismi. Aitame edendada kaubamärki „Saaremaa Ehtne Toode“. Jätkame ettevõtete tunnustamise programmi.

Elamist ja töötamist toetavad transpordiühendused

- **Koostöös riigiga tagame majanduse toimimiseks vajaliku kaupade, tööjõu ja klientide liikumise läbi maismaa-, mere- ja õhutranspordi pakkumise ning liikumisteede korrashoiu.**

Maismaaühenduste osas on meie prioriteetideks vallasisese transpordi kättesaadavus, kasutajasõbralikud pargi-ja-reisi võimalust pakkuvad bussipeatused ja ootepaviljonid, kvaliteetne bussiihendus mandriga ning asustusi läbivate riigiteede mustkatte alla viimine. Peame õigeks kogukondade kaasamist piirkonna nn teederaha üle otsustamisse senisest vajaduspõhisemalt ja kogukondade kaasamise laiendamist kogu transpordi infrastruktuuri investeeringutele ja korrashoiule.

Mereühenduste osas peame kõige olulisemaks saarlaste huvidest lähtuvat laevaühenduste hinnapoliitikat ja vastavust nõudlusele, parvlaevateenuse muutmist elutähtsaks teenuseks, mitmeotstarbelise sadama ehitamist läänerannikule (sinimajanduse toetuseks, kauba- ja reisijaveoks, militaaratstarbeks), Kuressaare jahisadama faarvaatri süvendamise projekti lõpuleviimist, väikesadamate korda tegemist ning veeteedele märkide paigaldamist koostöös transpordiametiga. Lennuühenduste osas seisame Tallinna lendude arvu suurendamise eest nädalalõppudel ning analüüsime ühenduste loomist muude sihtkohtadega.